

Univerzita Karlova v Praze
Právnická fakulta

Podíl v obchodní korporaci ve společném jmění

Studentská vědecká a odborná činnost

Kategorie: magisterské studium

2014

VII. ročník SVO

Autor: Barbara Dufková

Konzultant: JUDr. Lucie Josková Ph.D.,
LL.M

estné prohlášení a souhlas s publikací práce

Prohlašuji, že jsem práci předkládanou do VII. ročníku Studentské vědecké a odborné společnosti (SVO) vypracovala samostatně za použití literatury a zdrojů v ní uvedených. Dále prohlašuji, že práce nebyla ani jako celek, ani z podstatné části dříve publikována, obhájena jako součást bakalářské, diplomové, rigorózní nebo jiné studentské kvalifikační práce a nebyla předložena do předchozích ročníků SVO a jiné soutěže.

Souhlasím s užitím této práce rozšiřováním, rozmnožováním a sdělováním veřejnosti v neomezeném rozsahu pro účely publikace a prezentace PF UK, včetně užití třetími osobami.

V ..... dne .....

.....

Barbara Dufková

Obsah

1. Úvod	4
2. Spole né jm ní v novém ob anském zákoníku	4
3. Dosavadní pojetí spole ného jm ní manžel	6
4. Podíl v obchodní spole nosti i družstvu ve spole ném jm ní manžel dle dosavadní právní úpravy	6
5. Podíl v obchodní spole nosti i družstvu ve spole ném jm ní dle ú inné právní úpravy	8
5.1. Zachování dosavadního stavu	8
5.2. Odlišení obchodních spole ností a družstev	9
5.3. P ekonání dosavadního stavu	11
5.3.1. <i>Odlišení spoluvlastnictví a spole ného jm ní</i>	11
6. Správa podílu ve spole ném jm ní	12
6.1. Obtížnosti p i rozhodování	12
6.2. Vzájemný vztah NOZ a ZOK	13
7. D sledky obsáhnutí podílu do spole ného jm ní	13
8. asová p sobnost § 709 odst. 3 NOZ	16
9. Praktický výzkum	18
10. Záv r	19
11. Prameny	21
11.1. Literatura	21
11.2. Právní p edpisy	21
11.3. Judikatura	22
11.4. Internetové zdroje	22

1. Úvod

Očekávané nabytí účinnosti zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „nový občanský zákoník“ nebo „NOZ“) s sebou přineslo na jedné straně vyjasnění a zpráhlednění vybraných právních institutů a vztahů, avšak na straně druhé i mnohá sporná ustanovení, jež rozvíjila horlivé debaty týkající se jejich výkladu. Mezi nepochybně patří přeformulované znění ustanovení regulujícího problematiku podílu v obchodní korporaci a společného jmění. Přestože bychom kvůli nejednoznačnosti formulací dovedností zákonodárce očekávali upřesnění daných vztahů v zákoně č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích) (dále jen „zákon o obchodních korporacích“ i „ZOK“), jež navazuje na úpravu vybraných právnických osob započatou novým občanským zákoníkem, nenalezneme uspokojivé vysvětlení ani tam. Nezbývá tedy, než se uchýlit k nejrozšířenějším výkladovým metodám a hypotézám, které by napomohly překonat právní vakuum spojené s nejistotou dopadající na právní postavení manžela, jehož protějšek je společníkem i členem některé z obchodních korporací, alespoň do doby, než se na marginálních ustanoveních vysloví některé ze soudních instancí s autoritativním výkladem. Ke komplexnímu posouzení dojde poslouží především znění předchozí právní úpravy obsažené v zákoně č. 40/1964 Sb., občanský zákoník (dále jen „občanský zákoník“ i „OZ“), ale i dosavadní judikatura.

2. Společné jmění v novém občanském zákoníku

Nový občanský zákoník v úvodu do manželského majetkového práva ve svém § 708 stanoví, že to, co manžel má náležet, má majetkovou hodnotu a není vyloučeno z právních poměrů, je součástí společného jmění manželů. Shodně s předchozí právní úpravou platí pravidlo, podle něhož se manželé podílí na společném jmění, ale zároveň každý z nich obhospodaruje své jmění vlastní. Jejich společné jmění má být v zásadě podléhat trojímu právnímu režimu – zákonnému, smluvnímu i založenému rozhodnutím soudu.

Zákonný režim sahá do společného jmění vše, co si pořídí jeden z manželů nebo oba za trvání manželství, načež v návaznosti na předchozí právní úpravu jisté statky ze společného jmění vyloučuje, například to, co nabyl jeden z manželů právním jednáním vztahujícím se k jeho výlučnému vlastnictví, i to, co nabyl jeden z manželů darem, dědáním nebo odkazem, ledaže dárce při darování nebo zřizovatel v pořízení pro

případ smrti projevil jiný úmysl.¹ Přes nepočetné výjimky vyatého majetku je společné jmění dále obohacováno ziskem výlučného majetku jednoho z manželů², jakož dle § 709 odst. 3 NOZ i podílem manžela v obchodní společnosti nebo družstvu získaným za dobu trvání manželství, stal-li se manžel v době trvání manželství společníkem obchodní společnosti nebo členem družstva a byly-li k jeho nabytí použity prostředky spadající do společného jmění.³ Až požadavek použití společných prostředků k nabytí podílu není v tomto ustanovení výslovně uveden, z důvodu vyloučení ze společného jmění podíl nabytý za trvání manželství sice jen jedním z manželů, avšak společně, který zakládá jeho výlučné vlastnictví, lze i nadále dovodit, že prostředky sloužící k získání podílu musí alespoň zčásti pocházet právě ze společného jmění.

Do společného jmění však nepatří jen majetek ve formě aktiv, ale také dluhy,⁴ jež byly převzaty za trvání manželství. Podmínka převzetí dluhů pak vyloučuje, aby byly do společného jmění zahrnuty dluhy vzniknuvší jednomu nebo oběma manželům ze zákona nebo z rozhodnutí soudu. Výjimku představují dluhy týkající se výlučného majetku jednoho z manželů, avšak pouze v rozsahu, který v daném okamžiku přesahuje zisk z tohoto majetku, a také dluhy, které převzal jeden z manželů bez souhlasu druhého, aniž se jednalo o obstarávání každodenních nebo běžných potřeb rodiny.⁵ Ty jsou ze společného jmění vyloučeny.

Zákonný režim společného jmění usiluje o nejvýraznější odraz nejběžnějších situací, jež mohou při manželském soužití nastat. Avšak šedá je teorie, zelený strom života. Manželé tak mohou čelit nejvýznamnějším okolnostem, které vynutí odlišnou úpravu vzájemných majetkových vztahů. Zákonodárce tuto potřebu reflektuje v § 716 NOZ, když manželům umožní uspořádat si majetkový režim prostřednictvím smlouvy ve

---

¹ § 709 odst. 1 NOZ.

² § 709 odst. 2 NOZ. Výslovně za členění zisku z výlučného majetku jednoho z manželů do společného jmění lze považovat za vítaný krok, jenž odstraní interpretační potíže, které okolo takového příměru manželů panovaly.

³ § 709 odst. 3 NOZ: součástí společného jmění je také podíl manžela v obchodní společnosti nebo družstvu, stal-li se manžel v době trvání manželství společníkem obchodní společnosti nebo členem družstva. To neplatí, pokud jeden z manželů nabyl podíl společně zakládajícím podle odstavce 1 jeho výlučné vlastnictví.

⁴ Zde dochází k přesné terminologii, neboť dosavadní právní úprava řadila do společného jmění manželů namísto dluhů závazky.

⁵ § 710 NOZ.

form notářského zápisu. V krajních případech může do majetkového upořádání manžel zasáhnout na návrh jednoho z manželů soud.⁶

Předmětem dalších úvah bude jen režim zákonný, nebo ve zbývajících případech nejsou manželé ustanovením § 709 NOZ vázáni.

3. Dosavadní pojetí společného jmění manželů

Nový občanský zákoník se při úpravě manželského majetkového práva přidržel, až na systematické zařazení,⁷ základních principů zavedených dosavadním občanským zákoníkem, jenž ve svém § 143 odst. 1 definoval společné jmění manželů až na drobné výjimky obdobně. Tak ze společného jmění manželů, jež bylo tvořeno majetkem nabytým některým z manželů nebo jimi oběma společně za trvání manželství, vyjímá majetek získaný darem, majetek nabytý jedním z manželů jako majetek náležející do jeho výlučného vlastnictví i věci, které dle své povahy slouží osobní potřebě jednoho z manželů. Ze závazků, které některému nebo oběma z manželů vznikly za trvání manželství, pak subsumpci pod společné jmění manželů upíral ty, které se týkaly výlučného majetku jednoho z manželů bez omezení, jehož jsme svědky v občanském zákoníku novém, a rovněž závazky převzaté bez souhlasu druhého, jejichž rozsah přesahuje míru přiměřenou jejím majetkovým poměrům.

4. Podíl v obchodní společnosti i družstvu ve společném jmění manželů dle dosavadní právní úpravy

Pod zorným úhlem dosavadního občanského zákoníku se nicméně na obchodní podíl⁸ nahlíželo z jiné perspektivy. Ve svém § 143 odst. 2 se totiž zaměřil spíše na společenskoprávní rovinu, když stanovil, že nabytí podílu nezakládá ústnost druhého manžela na společnost nebo družstvu, s výjimkou družstva bytového.⁹

---

⁶ § 724 NOZ.

⁷ Jakkoli dosavadní občanský zákoník upravoval společné jmění manželů vedle spoluvlastnictví do části druhé mezi věcná práva, NOZ zvolil systematickou odlišnou a na manželské majetkové právo nahlíží pod zorným úhlem práv a povinností manželů upravených v části druhé v rámci práva rodinného.

⁸ Rekodifikací přepisy opouští dosavadní termín obchodní podíl, aby jej nahradily pojmem podíl, a ZOK dokonce mezi svá ustanovení zařadil jeho výslovnou definici, když v § 31 urcuje, že podíl představuje ústnost společnosti v obchodní korporaci a práva a povinnosti z této ústnosti plynoucí.

⁹ § 143 odst. 2 OZ: Stane-li se jeden z manželů za trvání manželství spoluvlastníkem obchodní společnosti nebo členem družstva, nezakládá nabytí podílu, včetně akcií, ani nabytí věcných práv a povinností členem družstva, ústnost druhého manžela na této společnosti nebo družstvu, s výjimkou bytových družstev.

Uvedené ustanovení zařazené do obanského zákoníku novelou provedenou zákonem č. 91/1998 Sb. napřímo odstranilo pochybnosti vznikající se nad otázkou, zda se manžel společníka, který nabyde podíl a splatí jej ze společného jmění, stane rovněž společníkem podmíněně společně. Posouzení, zda podíl takto nabytý vplývá do společného jmění manželů, však ponechalo zahalenou rouškou tajemství.

Právní doktrína nicméně vyvozovala, že gramatický výklad dotčeného ustanovení implikuje jen a pouze výslovně zmíněnou sledku, tedy vyloučení úasti druhého manžela ve společně. Naopak není důvodu omezovat jiné majetkoprávní úinky, které investice ze společného jmění manželů nutně i dispozici s jinými majetkovými hodnotami¹⁰ vyvolává, a proto bude podíl spravován v režimu společného jmění manželů. Opačný výklad by mohl totiž vést k nepřiměřenému poškození druhého manžela, jenž by byl ochuzen o prostředky náležející do společného jmění potěbně pro uhrazení podílu, aniž by s nimi po vložení do společně mohl jakýmkoli způsobem disponovat. Příslušelo by mu pouze právo na úhradu vynaložených nákladů, ale až po vypořádání společného jmění. Na druhou stranu k podobným transferům ze společného jmění nemohlo dojít bez jeho souhlasu, nebo ve smyslu § 145 odst. 2 OZ, nešlo-li o využití podílu k podnikání, a § 146 OZ, jednalo-li se o nabytí podílu za účelem podnikání, byl k platnosti právního úkonu¹¹ vyžadován souhlas obou manželů.¹² Bez něj se poškozený nesouhlasící manžel mohl dovolat relativní neplatnosti podmíněného právního jednání.

Stále přetrvávající nejistotu nakonec rozptýlil Nejvyšší soud ve svém rozsudku ze dne 20. 7. 2004, sp. zn. 22 Cdo 700/2004. Obchodnímu podílu připisuje imanentní majetkovou hodnotu, která může být dle § 118 odst. 1 OZ¹³ podmíněně obanskoprávních vztahů. Nabyde-li i jen jeden z manželů za trvání manželství ze společných prostředků náležejících do společného jmění manželů obchodní podíl,

---

¹⁰ Pojetí v citě dle dosavadního OZ svým úzkým rozsahem neumožňuje obsáhnout specifickou povahu obchodního podílu se svými majetkovými i nemajetkovými atributy. Proto bylo nutné se po jeho právní kvalifikaci uchýlit k termínu jiné majetkové hodnoty presumované v § 118 odst. 1 OZ.

¹¹ Dívější terminologie operovala s pojmem právní úkon, jenž byl napřímo opuštěn ve prospěch právního jednání.

¹² § 145 odst. 2: Obvyklou správou majetku náležejícího do společného jmění manželů může vykonávat každý z manželů. V ostatních záležitostech je třeba souhlasu obou manželů, jinak je právní úkon neplatný.

¹³ § 118 odst. 1 OZ: Podmínečně obanskoprávních vztahů jsou v citě, a pokud to jejich povaha připouští, práva nebo jiné majetkové hodnoty.

majetek vyjádřený hodnotou podílu se stává součástí společného jmění manželů. Důsledkem oddělení majetkové a společenské podstaty podílu je pak toliko odlišení právního postavení manžela, jenž uskutečnil právní jednání vedoucí ke vzniku úasti ve společnosti, od právního postavení manžela druhého, jemuž § 143 odst. 2 OZ kvalitu společníka upírá. Tudíž jen manželovi, který nabyl podíl, vyplývají z jeho postavení práva a povinnosti vztahující se na společníka z obchodního zákoníku a zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník a jiných případných společenských dokumentů. Se svým podílem však nemůže nakládat zcela libovolně, nebo je omezen právem druhého manžela ulpívajícím na jeho majetkové hodnotě, která tak tvoří druhou rovinu právní podstaty podílu. Nad rámec běžné správy je fakticky omezen vůlí druhého manžela, když je například k převodu podílu vyžadován jeho souhlas. Nejvyšší soud tímto rozhodnutím sice ochudil druhého manžela o možnost úasti na chodu společnosti, na druhou stranu mu otevřel cestu k uspokojení se z hodnoty podílu například vypořádáním společného jmění.

5. Podíl v obchodní společnosti i družstvu ve společném jmění dle úinné právní úpravy

Zákonodárce, zdá se, neprevzal právní argumentaci Nejvyššího soudu a odborné veřejnosti, když v novém obchodním zákoníku rozlišování majetkové a společenské podstaty podílu nezakotvil. Omezil se na lakonické konstatování, že podíl ve společnosti nebo družstvu je například za jistých podmínek třeba zahrnout do společného jmění, čímž například znovu vyvolal rozpaky. Došlo k vypuštění vcelku již ustáleného vykládaného ustanovení vylučujícího úast druhého manžela na společnosti záměrně, i představuje jen jednu z dalších nedůsledností a nepřesností jako neduh nového obchodního zákoníku?

Text zákona ani doprovodná zpráva nenabízejí přesvědčivě, a spíše dostatečný závěr. Rovněž odborná veřejnost ve snaze vedené ctihodným cílem ulehčit adresátům ne vždy předvídatelných právních norem orientaci ve spleťtém labyrintu právního řádu dospěla k rozličným, ba přímo protikladným názorům.

5.1. Zachování dosavadního stavu

P. Bezouška¹⁴ si všímá absence ustanovení o vyloučení účastí druhého z manžel na společností (družstvu), což by dle něj mohlo podávat, že v okamžiku nabytí podílu do společného jmění se oba manželé stávají společníky (leny) s odpovídajícími právy a povinnostmi spojenými s účastí na korporaci. Zároveň nicméně uzavírá, že: „*tento závěr je mezi odbornou veřejností menšinový, praxe se spíše přiklání k tomu, že se na dosavadním stavu nic nemění.*“¹⁵ Z uvedeného názoru jasně nevyplývá, z jakých předpokladů P. Bezouška při své úvaze vycházel a jakou množinu odborné veřejnosti podrobil zkoumání. Za lenění podílu do společného jmění z majetkového hlediska však nepopírá.

Z daného úhlu pohledu by rekonstrukce do pojetí podílu ve společném jmění nic nového nepřinesla, výše zmíněný judikát Nejvyššího soudu by se tudíž prosadil po 1. 1. 2014 v celém rozsahu.

5.2. Odlišení obchodních společností a družstev

Pozměně znění § 143 odst. 2 dosavadního obchodního zákoníku vztahujícího do ustanovení § 709 odst. 3 nového obchodního zákoníku nicméně další odborníky přinejmenším znejistilo. B. Havel¹⁶ jako jeden z autorů návrhu zákona o obchodních korporacích upozorňuje, že na rozdíl od družstev se ve vztahu k podílu v obchodních společnostech žádná speciální ustanovení neuplatní, a jeho správa bude tedy podléhat všeobecným ustanovením o společném jmění.

Tento zajímavý posteh má i především na § 32 odst. 4 a 5 ZOK, jenž rozlišuje mezi způsobem správy podílu ve spoluvlastnictví v obchodní společnosti a družstvu. Výslovně se zde totiž uvádí, že pokud na spoluvlastnické straně stojí manželé, je oprávněn spravovat podíl v i družstvu kterýkoli z nich.¹⁷ Pro obchodní společnosti však zákon o obchodních korporacích pouze konstatuje, že spoluvlastníci vystupují

---

¹⁴ BEZOUŠKA, P., PIECHOWICZOVÁ, L.: Nový obchodní zákoník. Nejdležitější změny. Olomouc: Anag, 2013.

¹⁵ *Idem*, str. 115.

¹⁶ ŠTENGLOVÁ, I., HAVEL, B., CILEK, F., KUHN, P., ŠUK, P.: Zákon o obchodních korporacích. Komentář. Praha: C. H. Beck, 2013, str. 72

¹⁷ § 32 odst. 5 ZOK:[...] Jsou-li spoluvlastníky podílu v družstvu manželé, může podíl v i družstvu spravovat kterýkoliv z nich.

jako společník jediný a jejich podíl spravuje v obchodní společnosti společník zástupce.¹⁸

Jakkoli dosavadní občanský zákoník vedl dle číselné linie mezi obchodními společnostmi a družstvy na jedné straně, a bytovými družstvy na straně druhé, je nasnadě, že zákon o obchodních korporacích bytovým družstvům zvláštní postavení nepřiznává, avšak vylučuje celou kategorii družstev. Pečlivým prostudováním ustanovení Hlavy VI, Dílu 2 ZOK však zjistíme, že i nadále si bytová družstva ponechala zvláštní postavení, když § 739 a § 740 ZOK upravuje společné členství manželů v bytovém družstvu.¹⁹

Nabízí se otázka, zda zákonodárce zařazením těchto speciálních ustanovení nezamýšlel zachovat z předchozí právní úpravy vzešlý odlišný režim pro podíl v bytovém družstvu ve společném jmění, který by *a contrario* nedopadal na ostatní obchodní korporace. Jistě jazykový výklad poukazující na absenci výslovné zmínky o vyloučení druhého manžela z ústí ve společnosti i družstvu v § 709 odst. 3 NOZ by nás totiž dovedl ke stejným konsekvencím, jaké stanovuje zákon o obchodních korporacích výhradně pro bytová družstva. Ve svém § 739 odst. 1 presumuje, že je-li družstevní podíl součástí společného jmění manželů (což je poukazem na § 709 odst. 3 NOZ právě takový podíl, jenž byl nabyt i jen jedním z manželů v době trvání manželství a jenž zakládá jeho členství v družstvu), vzniká manželům v bytovém družstvu společné členství.²⁰ Pokud bychom připustili, že nabytí podílu v obchodní společnosti jen jedním z manželů zakládá ústí i druhého manžela na správu společnosti, došli bychom k závěru, že z manželů se stanou společní společníci, čímž by *de facto* došlo k rozšíření působnosti § 739 ZOK rovněž na obchodní společnosti a ostatní družstva. Lze z nepřítomnosti obdobného ustanovení pro ostatní obchodní korporace usuzovat, že nabytím podílu v obchodních společnostech a ostatních družstvech do společného jmění společná práva a povinnosti společníků, resp. společné členství nevznikají, když se zákonodárce neuchýlil k jejich výslovné úpravě?

---

¹⁸ § 32 odst. 4 ZOK: Je-li podíl v obchodní společnosti ve spoluvlastnictví, jsou spoluvlastníci společným společníkem a podíl spravuje v obchodní společnosti jen správce společné věci.

¹⁹ Obecně lze termín členství považovat za významově shodný s pojmem práva a povinnosti společníků, emuž odpovídá i systematické zařazení například členské (společenské) žaloby i práva na podíl (společníka) na zisku družstva (společnosti).

²⁰ § 739 odst. 1 ZOK: Společné členství manželů v bytovém družstvu vzniká, jestliže je družstevní podíl součástí společného jmění manželů.

Potom se ale nabízí otázka, pro z nového obanského zákoníku vypadlo ustanovení, které by ušetřilo právní praxi složitého výkladu a dovozování, jež by po vzoru obanského zákoníku tuto zásadu výslovně stanovilo.

5.3. Přeukonání dosavadního stavu

Na tuto skutečnost poukazuje i P. ECH²¹, když zdrazuje, že nestanoví-li nový obanský zákoník, že druhý manžel se společně s členem obchodní společnosti i družstva nestává a zároveň podtrhuje-li, že součástí společného jmění je také podíl manžela v obchodní společnosti nebo družstvu, lze z uvedeného vyvodit pouze jediný závěr, totiž že se druhý manžel společně s členem nevyhnutelně stává. Současně odkazuje na § 32 odst. 4 a 5 ZOK, které upravují správu podílu ve spoluvlastnictví.

5.3.1. Odlišení spoluvlastnictví a společného jmění

Je nepochybné, že spoluvlastnictví a společné jmění v praktické rovině stojí na obdobných principech, z teoretického hlediska však mezi nimi rozdíl existuje. Již vymezení subjektů určí, že subjektem společného jmění mohou být pouze manželé, naopak podílové spoluvlastnictví okruh svých subjektů nijak nelimituje, a i emže jím samozřejmě mohou být i manželé. Podstatnější však je, že pro spoluvlastnictví je rozhodující spoluvlastnický podíl, jež vyjadřuje míru účasti spoluvlastníka na právech a povinnostech vyplývajících ze vzájemných vztahů mezi spoluvlastníky. Pro společné jmění naopak platí, že mezi manžely žádné podíly na věci ve společném jmění nevznikají, každý z nich je vlastníkem celé věci, a i emže je omezen stejným právem druhého manžela. Proto ani nepřichází do úvahy převod ideální části věci náležející jednomu z manželů na druhého, což je na druhou stranu běžnou praxí v případě spoluvlastnictví, kdy je každý ze spoluvlastníků oprávněn disponovat se svým podílem libovolně.²² Rozdíl mezi spoluvlastnictvím a společným jměním nepřehlídí ani nový obanský zákoník, když pod Dílem 4 nazvaným Spoluvlastnictví vykládá samostatný Oddíl 7 týkající se společenství jmění, pod nímž podazuje právo i společné jmění.²³

²¹ ECH, P.: Iní rekodifikace z obou manželů společně? Právní rádce, 24. 10. 2013

²² § 1123 NOZ: Spoluvlastník může se svým podílem nakládat podle své vůle. [...]

²³ § 1236 NOZ: Nabude-li věc do vlastnictví více osob spojených na základě smlouvy, zákona nebo jiné právní skutečnosti ve společenství, a již se jedná o manžele, [...] platí, že má každá z těchto osob právo k celé věci.

6. Správa podílu ve společném jmění

Připustili-li bychom v důsledku nabytí podílu v obchodní korporaci jen jedním z manželů vznik ústavních práv v osobě manžela druhého, nabízí se otázka, jakým způsobem by správa jejich podílu probíhala. Byl by ve vztahu ke společnosti oprávněn vystupovat kterýkoliv z nich, či by tato výsada náležela jen jednomu? Nebylo by vhodnější nejen z hlediska spravedlnosti, ale i právní jistoty uložit manželům určení společného zástupce, jenž by společnosti tlumočil jejich jednotnou vůli?

Zákon o obchodních korporacích ve svém Dílu 6 upravuje obecné otázky týkající se podílu v obchodní korporaci, mimo jiné i správu podílu ve spoluvlastnictví. Speciální úpravu vztahů vázících se k podílu ve společném jmění však najdeme v § 32 odst. 5 ZOK jen ve vztahu k podílu družstevnímu, když je stanoveno, že jsou-li spoluvlastníky podílu v družstvu manželé, může podíl v družstvu spravovat kterýkoliv z nich. Na obchodní společností dopadá § 32 odst. 4 ZOK, který správu podílu ve spoluvlastnictví svěřuje výlučně správci společností. Nic však nebrání tomu, aby se jím stal právně jeden z manželů.

Na druhou stranu však nelze přehlížet, že pro věci nacházející se ve společném jmění nový občanský zákoník normuje v § 713 a násl. speciální režim správy, který zohledňuje povahu jednání týkajících se předmětné věci. Tak pro záležitosti, které nelze považovat za běžné, v § 714 požaduje společné jednání obou manželů, nebo alespoň souhlas druhého manžela. Nedostatek této podmínky otevírá opomenutému manželovi možnost dovolat se žalobou neplatnosti takového jednání. Při správě společného podílu by tak rozlišování mezi záležitostmi, která je běžná a která naopak nikoliv, mohlo přinést nemalé komplikace.

6.1. Obtížnosti při rozhodování

Z tohoto důvodu by se vhodnějším řešením jevil podřídit správu podílu úpravě, kterou nabízí zákon o obchodních korporacích, nebo by bylo postaveno najisto, kdo je oprávněn vykonávat s podílem spojená společnická práva, aniž by se druhý z manželů mohl dodatečně dovolávat neplatnosti takových právních jednání. Při případné neshodě pramenící z odlišného pohledu na výkon společnických práv a směřování

spole nosti by bylo nutné odstranit již p i úkolování správce, jenž by poté ve svém postavení p íkazníka²⁴ musel výsledek vyjednávání manžel uplatnit v i spole nosti.

Pokud bychom naopak p ipustili správu podle úpravy spole ného jm ní, obchodní korporace by v zájmu zachování právní jistoty ohledn platnosti p ijatých usnesení i rozhodnutí musela zkoumat, zda lze to které jednání kvalifikovat pouze jako b žnou záležitost, i zda se svými d sledky b žnosti vymyká, a p ípadn vyžadovat vyjád ení i druhého z manžel , jednal-li by pouze jeden z nich. Složitost nazna eného postupu by kladla do již tak mnohdy složitého procesu tvorby kolektivní v le spole nosti další p ekážky, jež by mohly její fungování až paralyzovat.

6.2. Vzájemný vztah NOZ a ZOK

Pro uplatn ní úpravy nabídnuté v zákon o obchodních korporacích hovo í i povaha tohoto právního p edpisu. V i novému ob anskému zákoníku má totiž postavení *lex specialis*, jenž by m l být dle obecných aplika ních a interpreta ních pravidel použit p ed *lex generalis*, jímž práv nový ob anský zákoník nepochybn je, p ednostn . Zákon o obchodních korporacích o ividn zamýšlel zakotvit speciální úpravu podílu v korporaci ve spole ném jm ní pouze ve vztahu v družstvu, aniž by sou asn stanovil jakákoli pravidla pro takový podíl v obchodní spole nosti. Lze proto dojít k záv ru, že v souladu s ustanovením § 712 NOZ²⁵ využívá možnosti použít na v c ve spole ném jm ní úpravu spoluvlastnictví a ve svém § 32 odst. 4 mezi t mito spoluvlastnickými formami nerozlišuje. Ostatn pod obecnou definici spoluvlastník poskytnutou novým ob anským zákoníkem v § 1115 odst. 1 lze s výhradami uvedenými výše zahrnout i manžele, když osoby, jimž náleží vlastnické právo k v ci spole n , ozna uje za spoluvlastníky. Proto by se dle nastín eného výkladového postupu na výkon spole ných práv k podílu ve spole ném jm ní použil výhradn § 32 odst. 4 ZOK, aniž by ponechával prostor k prosazení specifického režimu manželského práva majetkového.

7. D sledky obsáhnutí podílu do spole ného jm ní

---

²⁴ § 1135 NOZ.

²⁵ § 712 NOZ: Není-li v této ásti zákona stanoveno jinak, použijí se pro spole né jm ní obdobn ustanovení tohoto zákona o spole nosti, pop ípad ustanovení o spoluvlastnictví.

Zakládalo-li by nabytí podílu jedním z manželů účast i druhého manžela na obchodní korporaci se všemi pozitivními a negativními právními důsledky z toho vyplývajícími, jakoby zcela nového významu získaly zásady vyjádřené v již zmíněných ustanoveních dosavadního obchodního zákoníku upravujících základy správy majetku náležejícího do společného jmění, jež byly zčásti promítnuty i do pravidel vztahujících se ke správě společného jmění v zákonném režimu v obchodním zákoníku novém. Jakkoli byl dle předchozí právní úpravy vyžadován souhlas druhého manžela pouze ke zřízení podílu, nově je souhlas nezbytný i k nabytí podílu.²⁶ Rozvolnění naopak přinesla úprava regulující použití společného jmění k podnikání. Má-li totiž být použita část společného jmění k podnikání jen jednoho z manželů, vyžaduje se při prvním dotčeném jednání nově souhlas druhého manžela, jen pokud esahuje-li majetková hodnota toho, co má být použito, míru významnou majetkových poměrů manželů. Dosavadní obchodní zákoník s ohledem na riziko s podnikáním povětšinou spojené vyžadoval generální souhlas druhého z manželů při jakémkoli jednání bez ohledu na majetkovou hodnotu, jež byla ze společného jmění vynaložena.²⁷ Nedbal-li by manžel zákonného požadavku na ochranu druhého manžela, může se tento dovolat neplatnosti právního jednání, které k nabytí podílu vedlo. Opakovaná úprava by nepřipustně zasahovala do právního postavení druhého manžela.

Nabytí podílu, jež by činilo i z nejednajícího manžela společníka, s sebou totiž přináší nejen vznik práv, ale i povinností ve vztahu ke společnosti. Druhý manžel by tedy například byl oprávněn například ve smyslu § 155 ZOK požadovat od jednatele informace o společnosti, ale příslušelo by mu i právo k podání společnické žaloby dle § 157 ZOK. Konkludentně by rovněž pro ilustraci v souladu s § 209 ZOK přistoupil ke společenské smlouvě společnosti,²⁸ čímž by rozsah jeho povinností dále vzrostl, když společenská smlouva může upravovat postavení společníků i v oblastech, které svým významem přesahují pouhou účast na správě společnosti. Významná se tato okolnost projevuje například v úpravě zákazu konkurence. Jakkoli se totiž dle § 199 odst. 1 ZOK omezení jiných podnikatelských aktivit v předem tužinnosti nebo podnikání

²⁶ Je však nutné připustit, že nabytí obchodního podílu obvykle přesahovalo obvyklou správu majetku, souhlas druhého z manželů byl tudíž ve smyslu § 145 odst. 2 OZ i tak nezbytný.

²⁷ § 146 OZ: Majetek ve společném jmění nebo jeho část může jeden z manželů použít k podnikání se souhlasem druhého manžela. Souhlas je třeba udělit při prvním použití majetku ve společném jmění nebo jeho části. [...]

²⁸ § 209 odst. 1 ZOK: Nabytím podílu přistupuje nabyvatel ke společenské smlouvě společnosti. [...]

spole nosti vztahuje p edn pouze na jednatele spole nosti, na základ § 199 odst. 4 ZOK spole ník m nic nebrání, aby prost ednictvím spole enské smlouvy rozší ili zákaz konkurence i do svých ad. Musel by se nov p istoupivší manžel, který shodou okolností vykonává innost shodnou s p edm tem podnikání dané spole nosti, vzdát svých dosavadních podnikatelských aktivit? Nenaráží zde zákonná úprava na l. 26 odst. 1 Listiny základních práv a svobod,²⁹ jež zaru uje každému právo podnikat a provozovat jinou hospodá skou innost? Ostatn již hlavní zásady nového ob anského zákoníku deklarují respekt k ústavním zásadám obsaženým mimo jiné v Listin základních práv s svobody.³⁰ Otázky se vznášejí také nad p ípadným vynucením takové povinnosti ze strany spole nosti, zejména zda by mohla v krajním p ípad p istoupit k vylou ení spole níka dle § 204 ZOK i zrušení jeho ú asti ve spole nosti soudem na základ § 205 ZOK a zda by se takové jednání vztahovalo výhradn na osobu nov p istoupivšího manžela, i i na manžela, jenž podíl ve spole nosti nabyl.

Na druhou stranu by i sama spole nost byla adresátem mnohých nových povinností, když by s odkazem na § 139 ZOK a § 264 ZOK musela aktualizovat nejen seznam spole ník , resp. akcioná , ale i p íslušné zápisy v obchodním rejst íku týkající se dané spole nosti, když jí § 48 zákona . 304/2013 Sb., o ve ejných rejst ících fyzických a právnických osob vypo ítává povinné údaje do obchodního rejst íku zapisované, mezi než se mimo jiné adí i informace o spole nících. Slad ní nové právní úpravy s dosavadní praxí by nadto musela stihnout ve lh t 6 m síc ode dne nabytí ú innosti zákona o obchodních korporacích, k emuž ji zavazuje § 777 odst. 2 ZOK. Rozší ení okruhu spole ník by však spole nost musela zohlednit i p i svém každodenním fungování.

Jak by rozší ení okruhu stávajících spole ník o jejich manžele nesli ostatní spole níci? Nepopírá tato právní konstrukce zejména jejich právo alespo ovlivnit složení spole nosti, které jim ostatn zaru uje i nový zákon o obchodních korporacích ve svém § 208, když se dušuje, že spole ník je oprávn n p evést podíl na osobu, která již není spole níkem, pouze a jen se souhlasem valné hromady, neur í-li spole enská

---

²⁹ Usnesení p edsednictva NR . 2/1993 Sb. ze dne 16. prosince 1992, o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako sou ásti ústavního po ádku eské republiky

³⁰ § 2 odst. 1 NOZ: Každé ustanovení soukromého práva lze vykládat jenom ve shod s Listinou základních práv a svobod a ústavním po ádkem v bec. [...]

smlouva jinak?³¹ A není třeba faktické přistoupení druhého manžela kvalifikovat jako změnu společenské smlouvy, jež vyžaduje dle § 147 ZOK ke své platnosti dohodu všech společníků ?

Uvedené myšlenkové pochody nezřídka vedou až k absurdním závěrům, jejichž zavedení do praxe se i kvůli nedostatku praktických zkušeností s touto koncepcí zdá jen těžko představitelné, zejména když dle sledky nabytí úasti ve společnosti ze strany nejednajícího manžela výrazně zasahují do oblasti jeho autonomního rozhodování. Lze si totiž představit, že takový manžel má zájem, aby nebyl doista ochuzen o společné prostředky, které byly druhým manželem na nabytí podílu vynaloženy, přičemž vypořádání společného jmění, ale zároveň si z nejvyšších důvodů nepřeje honosit se titulem společníka i co do nemajetkových práv. Řešení této svízelné situace by mohl nabídnout snad jen § 718 odst. 1 NOZ, jenž manžele opravňuje ujednat si odlišný manželský majetkový režim prostřednictvím smlouvy, která se má týkat zejména práv rozsahu a obsahu společného jmění.

8. Právní úprava přistoupení § 709 odst. 3 NOZ

Rekodifikace soukromého práva je dlouhodobým procesem, jehož účinky nenastávají lusknutím prstu. V přechodné době trávající od máje až po několik desítek let bude na právní vztahy dopadat vícero pravidel obsažených v nejvyšších právních předpisech, přičemž přednost jednoho před ostatními nebude vždy zcela lehké stanovit. Došlo nabytím účinnosti nového občanského zákoníku k 1. 1. 2014 k automatickému vzniku všech společnických práv a povinností manžela ve vztahu k podílu, který nabyl druhý z manželů ze společných prostředků před 31. 12. 2013, u něhož pouze jeho majetková hodnota spadala do společného jmění manželů? Nabyl druhý z manželů kvality společníka ve společnosti, v níž se doposud účastnil řízení pouze jeho manžel, již nabytím účinnosti nového občanského zákoníku k 1. 1. 2014?

Alespoň částečně překonání této právní nejistoty nabízí nový občanský zákoník ve svých přechodných ustanoveních. S ohledem na ústavní zákaz pravé retroaktivity ve svém § 3028 odst. 1 zaručuje, že jeho ustanoveními se řídí práva a povinnosti vzniklé ode dne nabytí jeho účinnosti, aby však v následujícím odstavci toto pravidlo

---

³¹ § 208 odst. 1 ZOK: Neurčí-li společenská smlouva jinak, má se společník považovat za podíl na osobu, která není společníkem, jen se souhlasem valné hromady. [...]

relativizoval, když ur uje, že není-li dále stanoveno jinak, ídí se jeho ustanoveními i právní pom ry týkající se práv osobních, rodinných a v cných, p i emž jejich vznik, jakož i práva a povinnosti z nich vzniklé p ed 1. 1. 2014 se posuzují podle dosavadních právních p edpis . Úprava majetkového práva manžel jako sou ást práva rodinného se bude po nabytí ú innosti nového ob anského zákoníku ídit zcela tímto p edpisem, avšak samotný vznik rodinných právních vztah , jakož i práva a povinnosti z t chto vztah vyplývající vzniklá p ed 1. 1. 2014 se budou i nadále ídit dosavadními právními p edpisy, tedy i p edchozím ob anským zákoníkem.

Z hlediska právní jistoty by tak nebylo p ípustné zasahovat do již vzniklých právních vztah , nebo adresáti právních norem nebyli srozum ni s následky, které by jejich jednání mohlo vyvolat, posuzovalo-li by se dle ú inných právních norem, dokonce když je p edchozí právní úprava výslovn vylou ovala. Proto nelze vylou it, že na nabytí obchodního podílu p ed 1. 1. 2014 se všemi d sledky, které p ináší, se i nadále použije § 143 odst. 2 dosavadního ob anského zákoníku, jenž ú ast druhého manžela ve spole nosti nep ípoušt l. Status spole níka obchodní spole nosti nebo lena družstva (s výjimkou družstev bytových) tak druhému z manžel , který se neú astnil právního jednání, jímž nabyl jeho manžel z prost edk náležejících do spole ného jm ní, nevznikne ani po nabytí ú innosti nového ob anského zákoníku.

Na druhou stranu i s ohledem na formulaci § 3028 odst. 2 NOZ a systematické za azení právních pom r týkajících se práv rodinných na rove práv osobních a v cných, jež se až na výjimky zmín né ve speciálních p echodných ustanoveních pod izují nové právní úprav , lze p ípustit i opa ný výklad ínící z druhého manžela spole níka již k 1. 1. 2014. Manželské majetkové pom ry jsou tradi n pojímány jako vztahy, jež lze s ohledem na délku jejich trvání srovnávat práv s trváním práv v cných, emuž ostatn odpovídala i systematická koncepce dosavadního ob anského zákoníku, když adila úpravu spole ného jm ní manžel vedle spoluvlastnictví mezi v cná práva. Navíc se nový ob anský zákoník v Oddílu 3 ustanovení p echodných a záv re ných neodhodlal v rámci majetkového práva manželského ke speciální úprav podílu v obchodní korporaci nabytém p ed 1. 1. 2014 jako to u inil nap . ve vztahu

k nabytí vlastnického práva k jednotce,³² vyjdeme-li z obecné připustnosti srovnání společného jmění a spoluvlastnictví. Proto lze při posuzování časové působnosti § 709 odst. 3 NOZ rovněž vycházet z předpokladu, že se druhý z manželů stává společně již 1. 1. 2014, což by s ohledem na obecnou připustnost nepravé retroaktivity znamenalo především stejný rozsah práv a povinností pro všechny právní subjekty v daném případě.

Momentálně však kvůli nedostatku dalších postehů, které by se přikláněly a k jedné, i druhé výše nastíněné variantě, nelze dle mého názoru postavit najisto, jakými právními předpisy se budou podíly nabyté před 1. 1. 2014 řídit.

9. Praktický výzkum

S každým legislativním pokrokem je spojeno nepřeberné množství otázek týkajících se výkladu a použití nových pravidel a jejich konfrontace s pravidly stávajícími. Zvláště v případě nového občanského zákoníku jako pilíře soukromého práva to platí dvojnásob. Do doby, než se ke sporným ustanovením přesvědčí vyšší soudní instance, se však zejména praxe musí uchýlit k používání alternativních zdrojů výkladu, a již publikovaných komentářů i jiných názorů odborné veřejnosti. Velmi zdařilý a chválný pokus zaujalo k tomuto judikатурnímu vakuu Ministerstvo spravedlnosti ČR, jež prostřednictvím svého stálého poradního orgánu působícího již od září 2012, Komise pro aplikaci nové civilní legislativy, podává ve formě stanovisek výklad jednotlivých otázek nového soukromého práva. Proto jsem využila této možnosti a vznesla ke Komisi dotaz, zda bylo znění § 709 odst. 3 NOZ skutečně míněno jako základ pro přiznání druhému z manželů statusu spoluníka.

Dle názoru Komise bude například nutno přiznat k podílu oběma manželům stejná práva, a to jak z hlediska hodnoty majetkové, tak společenské. Nejasnosti však nadále panují ohledně výkonu ústavních práv na obchodní korporaci, přičemž se názory na možné řešení soustředily do výše dvou možností nastíněných výše. A коли Komise není nadána pravomocí podávat závazný výklad právních norem, její názory na rekonfiguraci předpisů se díky vysoké odbornosti jejich členů obecně šíří velkému

---

³² §3063 NOZ: Nabyli-li vlastnického práva alespoň k jedné jednotce v domě s byty a nebytovými prostory před dnem nabytí účinnosti tohoto zákona nabyvatel podle zákona o vlastnictví bytů, vznikne i po nabytí účinnosti tohoto zákona vlastnické právo k dalším jednotkám v tomto domě podle dosavadních právních předpisů.

uznání, a proto lze oprávněně předpokládat, že výše zmíněný názor část praxe podpoří. Na druhou stranu však stojí za povšimnutí, že právní předpis podílu ve společném jmění se Komise ještě neuchýlila ke zveřejnění oficiálního stanoviska, které vydává v případech, kdy se na dané problematice bez výhrad shodne. Je proto možné, že ani mezi členy Komise nepanuje o výkladu § 709 odst. 3 NOZ naprostá shoda.

V otázce časové působnosti § 709 odst. 3 NOZ jsem za vhodný nástroj pro získání více relevantních údajů považovala možnost obrátit se s žádostí o poskytnutí těchto statistických informací na rejstříkové soudy. Mé žádosti tak mířily především na změny v seznamech společníků, jež by se právně promítly i do obchodního rejstříku. Žádost jsem odeslala na všechny rejstříkové soudy v České republice. Výsledky mého skromného výzkumu napovídají jednomu z řešení, které jsem nastínila již výše, tedy že na ústupu v obchodních korporacích, k jejichž vzniku došlo před nabytím účinnosti nového občanského zákoníku, nová právní úprava nedopadá.

Rejstříkový soud v českých Budjovicích nezaznamenal po 1. 1. 2014 žádné změny, a již v zápisech změní seznamech společníků. Řešení, jež by vedlo ke změně zápisu v obchodním rejstříku, nebylo zahájeno ani u Městského soudu v Praze, který se tak nemohl k dané problematice podrobněji vyjádřit. Ani Krajský soud v Brně nedostal příležitost vést jakékoliv řízení, které by se předmětné otázky týkalo. JUDr. Petr Kovani se jako místopředseda výše zmíněného soudu dokonce vyjádřil v tom smyslu, že ustanovení § 709 odst. 3 NOZ slouží pouze jako vodítko pro případné vypořádání společného jmění, nebo nikoho nelze ani zákonem nutit, aby se účastnil podnikání na společnosti svého manžela, čímž se staví do protikladu k vyjádření Komise pro aplikaci nové civilní legislativy.

Ostatní dotazy, které jsem na rejstříkové soudy vznesla, zůstaly bez odezvy.

10. Závěr

Akoli s sebou povýšení druhého manžela na spoluníka nese dalekosáhlé důsledky, jejichž dopad nelze kvůli nedostatku relevantní rozhodovací praxe zcela dohlédnout, výše uvedené indicie spíše napovídají, že popsany odklon od dřívějšího pojetí představuje úmysl zákonodárce, jenž bude nutné do budoucna respektovat. Dle mého

názoru však není zcela zřejmé, zda si zákonodárce byl v domněnkách všech následků, jež tento posun v koncepci podílu ve společném jmění přinesl. Dosavadní judikatura, jež vedla k lící linii mezi majetkovou rovinou obchodního podílu na jedné straně, a společenskou či ústavní rovinou na straně druhé, by se tak zřejmě po 1. 1. 2014 neprosadila, nebo dle výslovné dikce zákona nebude mít takové rozdělení opodstatnění. Na druhou stranu bude nezbytné vyjasnit podrobnosti správy takového podílu, aby následky obsažení podílu do společného jmění nepřipustně zasahovaly do autonomie jednotlivce chráněné ústavním pořádkem. Osvětlení by rovněž zasloužila otázka časové působnosti daných ustanovení, nebo v současné době z hlediska jazykového znění připouští dvojí rovnocenný výklad.

11. Prameny

11.1. Literatura

BEZOUŠKA, P., PIECHOWICZOVÁ, L.: Nový obanský zákoník. Nejdležitější změny. Olomouc: Anag, 2013

ECH, P.: Obchodní společnosti po roce 2013. In: Metodické aktuality Svazu účetních, 8/2013

ERNÁ, S.: Obchodní právo, Akciová společnost. 3. díl. Praha: ASPI, 2006

DI, J., KUNEŠOVÁ-SKÁLOVÁ, J.: Společnost s ručením omezeným z právního a účetního pohledu. Praha: POLYGON, 1999

HAVEL, B. a kol.: Zákon o obchodních korporacích s aktualizovanou doprovodnou zprávou. Ostrava: Sagit, 2012

NOVOTNÝ, P., IVIHOVÁ, J., SYRKOVÁ, I., VONDRÁKOVÁ, P.: Nový obanský zákoník. Rodinné právo. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2014

PELIKÁNOVÁ, I.: Obchodní právo. 1. díl. Praha: ASPI, a.s., 2005

PELIKÁNOVÁ, I., ERNÁ, S. a kol.: Obchodní právo. Společnosti obchodního práva a družstva. 2. díl. Praha: ASPI, a.s., 2006

RADVANOVÁ, S., ZUKLÍNOVÁ, M.: Kurs obanského práva – Instituty rodinného práva. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 1999

ŠTENGLOVÁ, I., HAVEL, B., CILEK, F., KUHN, P., ŠUK, P.: Zákon o obchodních korporacích. Komentář. Praha: C. H. Beck, 2013

ŠVESTKA, J., DVOŘÁK, J., FIALA, J. a kol. Obanský zákoník. Komentář. Svazek I. Praha: Wolters Kluwer, a.s., 2014

ŠVESTKA, J., SPÁČIL, J., ŠKÁROVÁ, M., HULMÁK, M. a kol.: Obanský zákoník I. § 1 – 459. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2008

SVEJKOVSKÝ, J. a kol.: Nový obanský zákoník: srovnání nové a současně úpravy obanského práva. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012

11.2. Právní předpisy

Zákon č. 89/2012 Sb., obanský zákoník

Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích)

Zákon č. 40/1964 Sb., obanský zákoník

Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník

Zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících fyzických a právnických osob

Usnesení p edsednictva NR . 2/1993 Sb. ze dne 16. prosince 1992, o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako sou ásti ústavního po ádku eské republiky

11.3. Judikatura

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 20. 7. 2004, sp. zn. 22 Cdo 700/2004

11.4. Internetové zdroje

D vodová zpráva k zákonu . 89/2012 Sb., dostupné na <http://obcanskyzakonik.justice.cz/fileadmin/Duvodova-zprava-NOZ-konsolidovana-verze.pdf>

D vodová zpráva k zákonu . 90/2012 Sb., dostupné na <http://obcanskyzakonik.justice.cz/fileadmin/Duvodova-zprava-k-ZOK.pdf>